

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบพรรณนา เชิงทำนาย (Predictive Research) โดยมุ่งศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในหน่วยบริการระดับปฐมภูมิเขตภาคตะวันออก จำนวน 251 ราย และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยมีข้อตกลงเกี่ยวกับการวิเคราะห์และแปลผลด้วยสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนประชากร
n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
SD	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
p	แทน	ค่านัยสำคัญทางสถิติ
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (Regression Coefficient) ในรูปคะแนนดิบ
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (Regression Coefficient) ในรูปคะแนนมาตรฐาน
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณ
R^2	แทน	ค่าที่บอกสัดส่วนของตัวแปรตามที่สามารถอธิบายได้โดยตัวแปรอิสระ
R^2 Change	แทน	ค่า R^2 ที่เปลี่ยนแปลงไปเมื่อสมการเปลี่ยน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ซึ่งเป็นข้อมูลส่วนบุคคลของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหน่วยบริการระดับปฐมภูมิเขตภาคตะวันออกโดยการหาความถี่ ร้อยละ ดังปรากฏตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหน่วยบริการระดับปฐมภูมิ
ภาคตะวันออก จำแนกตามข้อมูลทั่วไป (n = 251)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
อายุ		
21 – 30 ปี	83	33.1
31 – 40 ปี	116	46.2
41 – 50 ปี	49	19.5
> 50 ปีขึ้นไป	3	1.2
(อายุเฉลี่ยเท่ากับ 34.3 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 6.58 ปี)		
เพศ		
ชาย	10	4.0
หญิง	241	96.0
สถานภาพสมรส		
โสด	90	36.0
คู่	148	59.0
หม้าย/ หย่า/ แยกกันอยู่	13	5.0
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี/ เทียบเท่าปริญญาตรี	237	94.4
ปริญญาโทหรือมากกว่า	14	5.6
ตำแหน่ง		
พยาบาลวิชาชีพ	194	77.3
ตำแหน่งอื่นแต่ปฏิบัติงานในบทบาทพยาบาลวิชาชีพ	39	15.5
นักวิชาการ	18	7.2
ประสบการณ์การปฏิบัติงาน		
1 – 10 ปี	224	89.2
11 – 20 ปี	18	7.2
> 20 ปีขึ้นไป	9	3.6
(ประสบการณ์การปฏิบัติงานเฉลี่ยเท่ากับ 5.0 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 5.304 ปี)		

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
สถานที่ตั้งของหน่วยบริการระดับปฐมภูมิ		
สถานีนอนมัย	207	82.5
รพ. ชุมชน	25	10.0
ศูนย์บริการสาธารณสุข	16	6.2
จัดตั้งใหม่นอกสถานที่ราชการ	3	1.3
จำนวนบุคลากรในหน่วยบริการระดับปฐมภูมิ		
พยาบาลวิชาชีพ/ เวชปฏิบัติ	203	27.5
เจ้าหน้าที่งานสาธารณสุข	173	23.4
พยาบาลเทคนิค	46	6.2
เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข	167	22.5
แพทย์	66	9.0
ทันแพทย์/ ทันตภิบาล	84	11.4
ลักษณะการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่าง		
ประจำ	232	92.4
หมุนเวียน	19	7.6

จากตารางที่ 2 พบว่าพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหน่วยบริการระดับปฐมภูมิเขตภาคตะวันออกเฉียงใต้เป็นกลุ่มตัวอย่างมีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.2 รองลงมาได้แก่ช่วงอายุ 21 – 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.1 และช่วงอายุ 41- 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 19.5 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 96 ส่วนเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 4 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสคู่ คิดเป็นร้อยละ 59 รองลงมาได้แก่สถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 36 สำหรับระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างส่วนมากจบการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 94.4 รองลงมาคือจบการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 5.6 ส่วนตำแหน่งในหน่วยบริการระดับปฐมภูมิของกลุ่มตัวอย่างพบว่าดำรงตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 77.3 รองลงมาได้แก่ ดำรงตำแหน่งอื่นแต่ปฏิบัติงานในบทบาทของพยาบาลวิชาชีพคิดเป็นร้อยละ 15.5

สำหรับประสบการณ์การปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าร้อยละ 89.2 มีประสบการณ์การปฏิบัติงานในหน่วยบริการระดับปฐมภูมิเป็นระยะเวลา 1 – 10 ปี มากที่สุด รองลงมา มีประสบการณ์ 11 – 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 7.2 ในด้านลักษณะการปฏิบัติงานในหน่วยบริการระดับปฐมภูมิพบว่ากลุ่มตัวอย่างร้อยละ 92.4 ปฏิบัติงานประจำมากที่สุดและร้อยละ 7.6 ปฏิบัติงานบางครั้งหรือหมุนเวียน

ส่วนสถานที่ตั้งของหน่วยบริการระดับปฐมภูมิพบว่าจัดตั้งที่สถานีนามัยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 82.4 รองลงมาคือจัดตั้งที่โรงพยาบาลชุมชนและศูนย์บริการสาธารณสุขคิดเป็นร้อยละ 8.0 และ 6.4 ตามลำดับ สำหรับผู้ปฏิบัติงานในหน่วยบริการระดับปฐมภูมิเขตภาคตะวันออก พบว่ามีตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ/เวชปฏิบัติมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 27.5 รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่งานสาธารณสุข คิดเป็นร้อยละ 23.4

ส่วนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2545 โดยการหาค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความรู้ ดังปรากฏตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของระดับความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหน่วยบริการระดับปฐมภูมิเขตภาคตะวันออก (n = 251)

ระดับความรู้เกี่ยวกับ พรบ. หลักประกันสุขภาพแห่งชาติ	จำนวน	ร้อยละ
มากที่สุด	5	2.0
มาก	8	3.2
ปานกลาง	29	11.5
น้อย	69	27.5
น้อยที่สุด	140	55.8
ค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ = 9.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 2.4		

จากตารางที่ 3 ระดับความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติของพยาบาลวิชาชีพในหน่วยบริการระดับปฐมภูมิเขตภาคตะวันออก พบว่า ภาพรวมความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ของพยาบาลวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 9.4 คะแนน (SD = 2.4) ซึ่งอยู่ในระดับน้อยที่สุด โดยกลุ่มตัวอย่างจำนวน 140 คน มีระดับคะแนนความรู้อยู่ในระดับน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 55.8 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด รองลงมา คือ ระดับความรู้ที่น้อย

จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 27.5 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 2 เด็กอายุเกิน 12 ปี ต้องเสียค่าธรรมเนียม ($\bar{X} = .2$ SD = .4) รองลงมา คือ ข้อที่ 6 เงินที่มีใช้ของกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติได้แก่ เงินจากสำนักงานประกันสังคม ($\bar{X} = .2$ SD = .4) และข้อที่ 20 นโยบายหลักประกันสุขภาพแห่งชาติที่ใช้ในปัจจุบันร่างขึ้นในสมัย นายชวน หลีกภัย เป็นนายกรัฐมนตรี ($\bar{X} = .3$ SD = .4) (รายละเอียดในภาคผนวก ค)

ส่วนที่ 3 ทศนคติต่อนโยบายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า (30 บาทช่วยคนไทยห่างไกลโรค) โดยการหาค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของทัศนคติต่อนโยบายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ดังปรากฏตามตารางที่ 4

ตารางที่ 4 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับของทัศนคติต่อนโยบายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของพยาบาลวิชาชีพในหน่วยบริการระดับปฐมภูมิ เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตามรายด้าน และภาพรวมทั้งหมด (n = 251)

ระดับทัศนคติต่อนโยบายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า	จำนวน	ร้อยละ
ด้านการบริหารงาน		
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	6	2.4
เห็นด้วย	104	41.4
ไม่แน่ใจ	122	48.6
ไม่เห็นด้วย	17	6.8
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	2	0.8
ค่าเฉลี่ย = 3.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.6		
ด้านผู้รับบริการ		
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	6	2.4
เห็นด้วย	98	39.0
ไม่แน่ใจ	127	50.6
ไม่เห็นด้วย	19	7.6
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	0.4
ค่าเฉลี่ย = 3.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.6		

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ระดับทัศนคติต่อนโยบายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า	จำนวน	ร้อยละ
ด้านผู้ปฏิบัติงาน		
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4	1.6
เห็นด้วย	46	18.3
ไม่แน่ใจ	170	67.7
ไม่เห็นด้วย	31	12.4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	0	0
ค่าเฉลี่ย = 3.1 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.6		
ค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน = 3.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.5		

จากตารางที่ 4 ทัศนคติต่อนโยบายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของพยาบาลวิชาชีพ
ในหน่วยบริการระดับปฐมภูมิเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบว่า

1. ภาพรวม ทัศนคติต่อนโยบายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของพยาบาลวิชาชีพ

ในหน่วยบริการระดับปฐมภูมิเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนืออยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.2$ SD = .5)

2. ทัศนคติต่อนโยบายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ด้านการบริหารงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.3$ SD = .6) เมื่อพิจารณารายข้อด้านการบริหารงาน พบว่ากลุ่มตัวอย่างเชื่อว่านโยบายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าจะทำให้เกิดการพัฒนาคูณภาพการบริการของหน่วยบริการระดับปฐมภูมิมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.6 (SD = .8) และเชื่อว่านโยบายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าจะทำให้หน่วยบริการระดับปฐมภูมิลดภาระงานที่นอกเหนือขอบเขตรับผิดชอบลงน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.6 (SD = 1.0) (รายละเอียดในภาคผนวก ค)

3. ทัศนคติต่อนโยบายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าด้านผู้รับบริการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.3$ SD = .6) เมื่อพิจารณารายข้อด้านผู้รับบริการ พบว่ากลุ่มตัวอย่างเชื่อว่านโยบายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าจะทำให้คนจนเข้าถึงบริการด้านสุขภาพมากขึ้นมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.8 (SD = .8) และเชื่อว่านโยบายหลักประกันสุขภาพจะทำให้ประชาชนพึงพาระบบบริการสุขภาพเกิดความจำเป็นน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.2 (SD = 1.0) (รายละเอียดในภาคผนวก ค)

4. ทัศนคติต่อนโยบายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าด้านผู้ปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.1$ SD = .6) เมื่อพิจารณารายข้อด้านผู้ปฏิบัติงาน พบว่ากลุ่มตัวอย่างยินดีจะปฏิบัติตามโครงการ 30 บาท ช่วยคนไทยห่างไกลโรคมามากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.9 (SD = .7)

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ตัวแปร	ระดับ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
บรรยากาศขององค์กร					
จำนวน	32	144	58	15	2
ร้อยละ	12.7	57.4	23.1	6.0	0.8
(ค่าเฉลี่ย = 3.5 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = .6)					
การปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ					
1. ด้านการส่งเสริมสุขภาพ					
จำนวน	171	64	11	5	0
ร้อยละ	68.1	25.5	4.4	2.0	0
(ค่าเฉลี่ย = 4.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = .6)					
2. ด้านการป้องกันและควบคุมโรค					
จำนวน	140	88	15	4	4
ร้อยละ	55.8	35.0	6.0	1.6	1.6
(ค่าเฉลี่ย = 4.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = .7)					
3. ด้านสนับสนุนการพึ่งตนเองของประชาชน					
จำนวน	85	134	30	2	0
ร้อยละ	33.9	53.4	11.9	0.8	0
(ค่าเฉลี่ย = 4.1 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = .7)					
4. ด้านการรักษาพยาบาล					
จำนวน	124	94	26	6	1
ร้อยละ	49.4	37.5	10.3	2.4	0.4
(ค่าเฉลี่ย = 4.1 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = .7)					
5. ด้านการฟื้นฟูสภาพ					
จำนวน	75	127	43	3	3
ร้อยละ	29.9	50.6	17.1	1.2	1.2
(ค่าเฉลี่ย = 4.1 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = .8)					
(ค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน = 4.2					
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = .5)					

จากตารางที่ 5 การรับรู้บทบาทหน้าที่ด้านบริการพยาบาล ของพยาบาลวิชาชีพในหน่วยบริการระดับปฐมภูมิเขตภาคตะวันออก พบว่าภาพรวมการรับรู้บทบาทหน้าที่ด้านบริการพยาบาล ของพยาบาลวิชาชีพในหน่วยบริการระดับปฐมภูมิเขตภาคตะวันออก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.1 ($SD = .5$) ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา รายข้อพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้บทบาทหน้าที่ตรวจวินิจฉัย การรักษาพยาบาลเบื้องต้นให้แก่ประชาชนมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.5 ($SD = .6$) และมีการรับรู้บทบาทหน้าที่ในการทำงานร่วมกับทีมสุขภาพเอกชนในการแก้ปัญหาสุขภาพน้อยที่สุดค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.5 ($SD = 1.1$) (รายละเอียดในภาคผนวก ค)

ความพึงพอใจของทรัพยากรในหน่วยบริการระดับปฐมภูมิเขตภาคตะวันออก (รายละเอียดในภาคผนวก ค) พบว่า

1. ภาพรวมความพึงพอใจของทรัพยากรในหน่วยบริการระดับปฐมภูมิเขตภาคตะวันออก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.7 ($SD = .8$) ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง
2. ความพึงพอใจของทรัพยากรด้านบุคลากรโดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.4 ($SD = .9$) ซึ่งอยู่ในระดับไม่เพียงพอ เมื่อพิจารณา รายข้อพบว่ามีการกระจายงานให้กับเจ้าหน้าที่ ตามหน้าที่ที่รับผิดชอบมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.2 ($SD = 1.0$) และหน่วยบริการระดับปฐมภูมิมีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานอย่างเพียงพอเมื่อเทียบกับงานที่รับผิดชอบน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.0 ($SD = .8$)
3. ความพึงพอใจของทรัพยากรด้านอุปกรณ์การปฏิบัติงานโดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.9 ($SD = .8$) ซึ่งอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณา รายข้อพบว่ามีการตรวจสอบและบำรุงรักษาอุปกรณ์ให้พร้อมใช้งานได้ตลอดเวลามากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.6 ($SD = .8$) และหน่วยบริการระดับปฐมภูมิมีอุปกรณ์การปฏิบัติงานอย่างเพียงพอเมื่อเทียบกับงานที่รับผิดชอบน้อยที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.3 ($SD = .8$)
4. ความพึงพอใจของทรัพยากรด้านงบประมาณโดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.9 ($SD = .7$) ซึ่งอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณา รายข้อพบว่ามีการวางแผนงบประมาณไว้ล่วงหน้ามากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.5 ($SD = .7$) และหน่วยบริการระดับปฐมภูมิได้รับการจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอในแต่ละปีงบประมาณ น้อยที่สุดเท่ากับ 1.8 ($SD = .7$)

บรรยากาศขององค์กรที่พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติงานในหน่วยบริการระดับปฐมภูมิเขตภาคตะวันออกพบว่า ภาพรวมบรรยากาศขององค์กรมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.5 ($SD = .6$) ซึ่งอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณา รายข้อพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความภาคภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของหน่วยงานแห่งนี้มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.9 ($SD = .9$) และเมื่อกลุ่มตัวอย่างปฏิบัติงานผิดพลาดมักถูกตำหนิหรือลงโทษในเชิงสร้างสรรค์น้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.9 ($SD = .9$) (รายละเอียดในภาคผนวก ค)

การปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในหน่วยบริการระดับปฐมภูมิเขตภาคตะวันออก (รายละเอียดในภาคผนวก ค) พบว่า

1. ภาพรวมการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในหน่วยบริการระดับปฐมภูมิเขตภาคตะวันออกมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.2 ($SD = .5$) ซึ่งอยู่ในระดับมาก
2. การปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพด้านส่งเสริมสุขภาพโดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.3 ($SD = .6$) ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติงานให้บริการดูแลส่งเสริมสุขภาพประชาชนทั่วไปมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.5 ($SD = .7$) และให้บริการที่บ้าน (Home Care) เยี่ยมกลุ่มเป้าหมายน้อยที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.2 ($SD = 1.0$)
3. การปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพด้านการป้องกันควบคุมโรคในระดับบุคคลและครอบครัวโดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.3 ($SD = .7$) ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติงานคัดกรองโรคเรื้อรังหรือโรคที่รุนแรงเช่นความดันโลหิตสูง เบาหวาน มะเร็งปากมดลูก มะเร็งเต้านมมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.5 ($SD = .7$) และมีการรายงานผู้ป่วยโรคติดต่อตามพระราชบัญญัติสาธารณสุขและกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างถูกต้องทันเวลาน้อยที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.0 ($SD = 1.1$)
4. การปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพด้านการรักษาพยาบาลโดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.1 ($SD = .7$) ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการให้บริการรักษาพยาบาลปัญหาสุขภาพเรื้อรังที่พบบ่อยมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.6 ($SD = .6$) และให้บริการตรวจชั้นสูตรพื้นฐานน้อยที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.1 ($SD = 1.5$)
5. การปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพด้านการฟื้นฟูสภาพโดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.1 ($SD = .8$) ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการให้การดูแลต่อเนื่องหลังจากผู้ป่วยได้รับการวินิจฉัยและวางแผนการดูแลจากสถานพยาบาลแล้วมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.2 ($SD = .8$) และกลุ่มตัวอย่างมีการค้นหาปัญหาความต้องการจากประชาชนแล้วให้การดูแลขั้นต้นก่อนส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญในการวางแผนการฟื้นฟูที่ครบถ้วนน้อยที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.9 ($SD = .9$)
6. การปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพด้านสนับสนุนการพึ่งตนเองของประชาชนโดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.1 ($SD = .6$) ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการส่งเสริมให้ประชาชนมีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ (กิน พักผ่อน ออกกำลังกาย) มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.3 ($SD = .7$) และกลุ่มตัวอย่างมีการส่งเสริมให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นนำข้อมูลทรัพยากรที่มีมาใช้ในการดูแลสุขภาพตามความต้องการของประชาชนน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.0 ($SD = .8$) (รายละเอียดในภาคผนวก)

ส่วนที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2545 ทศนคติต่อนโยบายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า การรับรู้บทบาทหน้าที่ด้านบริการพยาบาล ความเพียงพอของทรัพยากรและบรรยากาศขององค์กร โดยแบ่งเป็นรายตัวแปรและรายด้านของแต่ละตัวแปรกับการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในหน่วยบริการระดับปฐมภูมิเขตภาคตะวันออก

หลังทำการทดสอบการแจกแจงแบบโค้งปกติของตัวแปรอิสระและตัวแปรตามพบว่าตัวแปรทุกตัวมีการแจกแจงเป็นโค้งปกติจึงหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรดังกล่าวโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ดังปรากฏตามตารางที่ 6 และตารางที่ 7

ตารางที่ 6 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์รายตัวแปรระหว่าง ความรู้ ทศนคติ การรับรู้บทบาทหน้าที่ ความเพียงพอของทรัพยากรและบรรยากาศขององค์กรกับการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ ในหน่วยบริการระดับปฐมภูมิเขตภาคตะวันออก (n = 251)

ตัวแปร	ความรู้เกี่ยวกับ พรบ.	ทศนคติ	การรับรู้บทบาทหน้าที่	ความเพียงพอของทรัพยากร	บรรยากาศขององค์กร	การปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ
ปัจจัยนำ						
- ความรู้เกี่ยวกับ พรบ.	1.00	.05	.033	-.066	-.016	.056
- ทศนคติ		1.00	.272 **	.136*	.092	.067
- การรับรู้บทบาทหน้าที่			1.00	-.019	.264 **	.412 **
ปัจจัยเอื้อ						
- ความเพียงพอของทรัพยากร				1.00	.070	.007
ปัจจัยเสริม						
- บรรยากาศขององค์กร					1.00	.252 **
- การปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ						1.00

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 6 พบว่าตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามคือการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในหน่วยบริการระดับปฐมภูมิเขตภาคตะวันออก ได้แก่ การรับรู้บทบาทหน้าที่

ด้านบริการพยาบาล และบรรยากาศขององค์กร โดยการรับรู้บทบาทหน้าที่ด้านบริการพยาบาล มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับปานกลาง ($r = .412, p < .01$) และบรรยากาศขององค์กร มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับน้อย ($r = .252, p < .01$) ส่วนความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติ หลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ทศนคติด่อน โยบายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า (30 บาท ช่วยคนไทยห่างไกลโรค) และความเพียงพอของทรัพยากร ไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในหน่วยบริการระดับปฐมภูมิเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ($r = .056, p = .377$) ($r = .067, p = .291$) ($r = .007, p = .913$) ตามลำดับ

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม ซึ่งได้แก่ การรับรู้บทบาทหน้าที่ด้านบริการพยาบาลและบรรยากาศขององค์กร ยังพบว่ามีตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งได้แก่ ทศนคติด่อน โยบายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้ากับการรับรู้บทบาทหน้าที่ด้านบริการพยาบาลมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับน้อย ($r = .272, p < .01$) ทศนคติด่อน โยบายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้ากับความเพียงพอของทรัพยากร มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับน้อย ($r = .136, p = .031$) และการรับรู้บทบาทหน้าที่ด้านบริการพยาบาลกับบรรยากาศขององค์กรมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับน้อย ($r = .264, p < .01$) จากความสัมพันธ์กันของตัวแปรอิสระดังกล่าวข้างต้น ไม่พบว่ามีตัวแปรอิสระคู่ใดที่มีความสัมพันธ์กัน อยู่ในระดับมากหรือสูง ($r \geq .80$) ดังนั้นตัวแปรอิสระซึ่งได้แก่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติ หลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ทศนคติด่อน โยบายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า การรับรู้บทบาทหน้าที่ด้านบริการพยาบาล ความเพียงพอของทรัพยากรและบรรยากาศขององค์กรสามารถนำไปวิเคราะห์เพื่อหาอำนาจในการร่วมกันทำนายการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในหน่วยบริการระดับปฐมภูมิเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้โดยไม่เกิดปัญหาตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันในระดับมากหรือสูง (Multicollinearity) ตามข้อตกลงของการใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (กัลยา วาณิชยปัญญา, 2543; Polit, 2001)

ตารางที่ 7 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์รายด้านของแต่ละตัวแปร ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับ พ.ร.บ. ทัศนคติด้านการบริหาร ด้านการบริการ ด้านผู้ปฏิบัติงาน การรับรู้บทบาทหน้าที่ ด้านบริการพยาบาล ความเพียงพอของทรัพยากรด้านบุคลากร ด้านอุปกรณ์ ด้านงบประมาณและบรรยากาศขององค์กร กับการปฏิบัติของพยาบาลวิชาชีพ ในหน่วยบริการระดับปฐมภูมิเขตภาคตะวันออก (n = 251)

ตัวแปร	ความรู้เกี่ยวกับ พ.ร.บ.	ทัศนคติด้านการบริหาร	ทัศนคติด้านผู้รับบริการ	ทัศนคติด้านผู้ปฏิบัติงาน	การรับรู้บทบาทหน้าที่ของพยาบาล	ทรัพยากรด้านบุคลากร	ทรัพยากรด้านอุปกรณ์	ทรัพยากรด้านงบประมาณ	บรรยากาศขององค์กร	การปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ
ปัจจัยนำ										
- ความรู้เกี่ยวกับ พ.ร.บ.	1.00	.096	.003	.022	.033	-.107	-.002	-.007	-.016	.056
- ทัศนคติด้าน การบริหาร		1.00	.690**	.539**	.229**	-.023	.068	.129*	-.020	.015
- ทัศนคติด้าน ผู้รับบริการ			1.00	.567**	.270**	.032	.022	.019	.090	.084
- ทัศนคติด้าน ผู้ปฏิบัติงาน				1.00	.200**	.090	.172**	.194**	.179**	.078
- การรับรู้บทบาทหน้าที่					1.00	-.032	.051	-.041	.264**	.412**
ปัจจัยเอื้อ										
- ทรัพยากรด้านบุคลากร						1.00	.119	-.082	-.116	.093
- ทรัพยากรด้านอุปกรณ์							1.00	.351**	.122	-.034
- ทรัพยากรด้าน งบประมาณ								1.00	.153**	-.059
ปัจจัยเสริม										
- บรรยากาศขององค์กร									1.00	.252**
- การปฏิบัติงานของ พยาบาลวิชาชีพ										1.00

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 7 พบว่าตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม คือการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในหน่วยบริการระดับปฐมภูมิเขตภาคตะวันออกเฉียงใต้ ได้แก่ การรับรู้บทบาทหน้าที่ด้านการบริการพยาบาล และบรรยากาศขององค์กร โดยการรับรู้บทบาทหน้าที่ด้านการบริการพยาบาล มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง ($r = .412, p < .01$) และบรรยากาศขององค์กรมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับน้อย ($r = .252, p < .01$) ส่วนความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ทศนคติ ต่อนโยบายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ด้านการบริหารงาน ด้านผู้รับบริการ ด้านผู้ปฏิบัติงาน และความเพียงพอของทรัพยากร ด้านบุคลากร ด้านอุปกรณ์การปฏิบัติงาน ด้านงบประมาณ ไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในหน่วยบริการระดับปฐมภูมิเขตภาคตะวันออกเฉียงใต้ ($r = .056, p = .377$) ($r = .015, p = .818$) ($r = .084, p = .186$) ($r = .078, p = .217$) ($r = .093, p = .140$) ($r = -.034, p = .591$) ($r = -.059, p = .351$) ตามลำดับ

เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์รายด้านของตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม พบว่า ยังมีตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กันเอง จากความสัมพันธ์กันเองของตัวแปรอิสระดังกล่าวข้างต้น ไม่พบว่ามีตัวแปรอิสระคู่ใดที่มีความสัมพันธ์กัน อยู่ในระดับมาก หรือสูง ($r \geq .80$) ดังนั้นตัวแปรอิสระซึ่งได้แก่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ทศนคติ ต่อนโยบายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าด้านการบริหาร ด้านผู้รับบริการ และด้านผู้ปฏิบัติงาน การรับรู้บทบาทหน้าที่ด้านบริการพยาบาล ความเพียงพอของทรัพยากรด้านบุคลากร ด้านอุปกรณ์การปฏิบัติงาน ด้านงบประมาณ และบรรยากาศขององค์กร สามารถนำไปวิเคราะห์เพื่อหาอำนาจในการร่วมกันทำนายการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ ในหน่วยบริการระดับปฐมภูมิเขตภาคตะวันออกเฉียงใต้โดยไม่เกิดปัญหาตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันในระดับมากหรือสูง (Multicollinearity) ตามข้อตกลงการใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (กัลยา วาณิชย์บัญชา, 2543; Polit, 2001)

ส่วนที่ 6 ตัวแปรที่มีอิทธิพลร่วมในการทำนายการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในหน่วยบริการระดับปฐมภูมิเขตภาคตะวันออกเฉียงใต้

ตัวแปรที่มีอิทธิพลร่วมในการทำนาย การปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในหน่วยบริการระดับปฐมภูมิเขตภาคตะวันออกเฉียงใต้ใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) การวิเคราะห์ข้อมูลได้ผลปรากฏดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ค่าสัมประสิทธิ์ในการทำนายของตัวทำนายการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ
ในศูนย์สุขภาพชุมชนภาคตะวันออก

ตัวแปรที่เข้าสมการ	สัมประสิทธิ์การถดถอย		R	R ²	R ²	t	p
ตามลำดับ	b	β			Change		
- การรับรู้บทบาทหน้าที่ ด้านการบริการพยาบาล	.507	.371	.412	.169	.169	6.265	.001
- บรรยากาศขององค์กร	.253	.155	.438	.192	.022	2.611	.010
ค่าคงที่ = 62.816				F = 29.394, p < .001			

จากตารางที่ 8 พบว่าตัวแปรอิสระที่เข้าสมการเป็นตัวแรกได้แก่ การรับรู้บทบาทหน้าที่ด้านการบริการพยาบาล โดยสามารถอธิบายการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในหน่วยบริการระดับปฐมภูมิเขตภาคตะวันออกได้ร้อยละ 16.9 ($R^2 = .169$) และมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ .371 หมายความว่า พยาบาลวิชาชีพที่รับรู้บทบาทหน้าที่ด้านการบริการพยาบาลของตนเองเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะมีการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้นเท่ากับ .371 ($\beta = .371$)

ส่วนตัวแปรที่เข้าสมการเป็นลำดับที่สองได้แก่ บรรยากาศขององค์กรเมื่อเข้ามาในสมการแล้วทั้งตัวแปรการรับรู้บทบาทหน้าที่ด้านการบริการพยาบาลและบรรยากาศขององค์กร ซึ่งเข้าก่อนหน้าสมการนี้ ร่วมกันอธิบายการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในหน่วยบริการระดับปฐมภูมิเขตภาคตะวันออกได้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 19.2 ($R^2 = .192$) และมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ .155 หมายความว่า เมื่อพยาบาลวิชาชีพรับรู้ว่าบรรยากาศขององค์กรเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้พยาบาลวิชาชีพในหน่วยบริการระดับปฐมภูมิปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น .155 ($\beta = .155$) โดยที่ตัวแปรบรรยากาศขององค์กรช่วยให้การทำนายเพิ่มมากขึ้น สามารถอธิบายการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในหน่วยบริการระดับปฐมภูมิเขตภาคตะวันออกเพิ่มขึ้นได้ร้อยละ 2.2 ($R^2 \text{ Change} = .022$)

จากนั้นได้นำตัวแปรรายด้านของทัศนคติต่อนโยบายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ซึ่งประกอบด้วยด้านการบริหารงาน ด้านผู้รับบริการ ด้านผู้ปฏิบัติงาน และนำตัวแปรรายด้านความพึงพอใจของทรัพยากรซึ่งประกอบด้วย ความพึงพอใจของทรัพยากรด้านบุคลากร ด้านอุปกรณ์การปฏิบัติงานและความพึงพอใจของทรัพยากรด้านงบประมาณมาวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) ร่วมกับตัวแปรความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติ

หลักประกันสุขภาพแห่งชาติ การรับรู้บทบาทหน้าที่ด้านการบริการพยาบาลและบรรยากาศขององค์กร การวิเคราะห์ข้อมูลได้ผลปรากฏดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 สัมประสิทธิ์การทำนายของตัวทำนายการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในหน่วยบริการระดับปฐมภูมิเขตภาคตะวันออก

ตัวแปรที่เข้าสมการ	สัมประสิทธิ์การถดถอย		R	R ²	R ²	t	p
ตามลำดับ	b	β			Change		
- การรับรู้บทบาทหน้าที่ด้าน บริการพยาบาล	.507	.371	.412	.169	.169	6.315	.001
- บรรยากาศขององค์กร	.276	.169	.438	.192	.022	2.858	.010
- ความเพียงพอของ ทรัพยากร ด้านบุคลากร	.823	.125	.455	.207	.015	2.185	.05
ค่าคงที่ = 51.607			F = 21.486, p < .001				

จากตารางที่ 9 พบว่าตัวแปรที่เข้าสมการเป็นตัวแรกได้แก่ การรับรู้บทบาทหน้าที่ด้านบริการพยาบาลโดยสามารถอธิบายการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในหน่วยบริการระดับปฐมภูมิเขตภาคตะวันออกได้ร้อยละ 16.9 ($R^2 = .169$) และมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ .371 หมายความว่า พยาบาลวิชาชีพที่รับรู้บทบาทหน้าที่ด้านการบริการพยาบาลของตนเองเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะมีการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้นเท่ากับ .371 ($\beta = .371$)

ตัวแปรที่เข้าสมการลำดับที่สองได้แก่ บรรยากาศขององค์กร เมื่อเข้ามาในสมการแล้วทั้งตัวแปรการรับรู้บทบาทหน้าที่ด้านการบริการพยาบาลและบรรยากาศขององค์กร ร่วมกันอธิบายการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในหน่วยบริการระดับปฐมภูมิเขตภาคตะวันออกได้เพิ่มขึ้น เป็นร้อยละ 19.2 ($R^2 = .192$) และมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ .169 หมายความว่า เมื่อพยาบาลวิชาชีพพบว่าบรรยากาศขององค์กรเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้พยาบาลวิชาชีพในหน่วยบริการระดับปฐมภูมิเขตภาคตะวันออก ปฏิบัติงานเพิ่มขึ้นเท่ากับ .169 ($\beta = .169$) โดยที่ตัวแปรบรรยากาศขององค์กรช่วยให้การทำนายเพิ่มมากขึ้นร้อยละ 2.2 ($R^2 \text{ Change} = .022$)

ตัวแปรที่เข้าสมการเป็นอันดับสุดท้ายได้แก่ความเพียงพอของทรัพยากรด้านบุคลากร เมื่อเข้ามาในสมการแล้วทั้งตัวแปรการรับรู้บทบาทหน้าที่ด้านการบริการพยาบาล บรรยากาศขององค์กรและความเพียงพอของทรัพยากรด้านบุคลากร ร่วมกันอธิบายการปฏิบัติงานของพยาบาล

วิชาชีพในหน่วยบริการระดับปฐมภูมิเขตภาคตะวันออกเฉียงใต้เพิ่มขึ้น เป็นร้อยละ 20.7 ($R^2 = .207$) และมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ .125 หมายความว่า เมื่อความเพียงพอของทรัพยากรด้านบุคลากรเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้พยาบาลวิชาชีพในหน่วยบริการระดับปฐมภูมิเขตภาคตะวันออกเฉียงใต้ปฏิบัติงานเพิ่มขึ้นเท่ากับ .125 ($\beta = .125$) โดยที่ตัวแปรความเพียงพอของทรัพยากรด้านบุคลากร ช่วยทำให้การทำนายเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.5 ($R^2 \text{ Change} = .015$)

สามารถเขียนเป็นสมการถดถอยได้ดังนี้

1. สมการถดถอยในรูปของคะแนนดิบ คือ

การปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในหน่วยบริการระดับปฐมภูมิเขตภาคตะวันออกเฉียงใต้
 $= 51.607 + .507 (\text{การรับรู้บทบาทหน้าที่ด้านการบริการพยาบาล}) + .276 (\text{บรรยากาศขององค์กร}) + .823 (\text{ความเพียงพอของทรัพยากรด้านบุคลากร})$

2. สมการถดถอยในรูปของคะแนนมาตรฐาน คือ

การปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในหน่วยบริการระดับปฐมภูมิเขตภาคตะวันออกเฉียงใต้
 $= .371 (\text{การรับรู้บทบาทหน้าที่ด้านการบริการพยาบาล}) + .169 (\text{บรรยากาศขององค์กร}) + .125 (\text{ความเพียงพอของทรัพยากรด้านบุคลากร})$

จากสมการถดถอยที่ได้ หมายความว่า เมื่อพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหน่วยบริการระดับปฐมภูมิเขตภาคตะวันออกเฉียงใต้มีการรับรู้บทบาทหน้าที่ด้านการบริการพยาบาล มีบรรยากาศขององค์กรที่ดี และมีบุคลากรอย่างเพียงพอ จะทำให้พยาบาลวิชาชีพมีการปฏิบัติงานเพิ่มมากขึ้น

ส่วนที่ 7 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะจากการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในหน่วยบริการระดับปฐมภูมิเขตภาคตะวันออกเฉียงใต้

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหน่วยบริการปฐมภูมิ

ภาคตะวันออก

ปัญหาและอุปสรรค	จำนวน	ร้อยละ	ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
ด้านการบริหารงาน (n = 82)					
ด้านการบริหารงาน (n = 66)					
1. ได้รับงบประมาณล่าช้าหรือไม่เพียงพอ	25	30.5	1. เพิ่มงบประมาณให้เพียงพอและเหมาะสม	11	16.7
2. เกิดความขัดแย้งระหว่างพยาบาลกับเจ้าหน้าที่ในสถานีอนามัย	14	17.0	2. ต้องการทีมงานจากหน่วยงานเดียวกัน	3	4.5
3. บทบาทหน้าที่ที่มากเกินไปไม่สามารถปฏิบัติได้	12	14.6	3. ทบทวนบทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ใน PCU ใหม่	3	4.5
4. อุปกรณ์ทางการแพทย์ไม่เพียงพอ	11	13.4	4. ต้องการเครื่องมือที่ทันสมัยและเพียงพอ	2	3.0
5. จบบทบาทวิชาชีพแต่ไม่ได้ปฏิบัติ	8	9.8	5. ฝึกอบรม 1 ให้ผู้จบพยาบาลวิชาชีพ	6	9.2
6. ขาดความร่วมมือจากองค์การบริหารการปกครองส่วนท้องถิ่น	7	8.6	6. ควรปรับปรุงความคิดเห็นจาก জন. ใน PCU	3	4.5
7. PCU มีบทบาทซ้ำซ้อนกับงานใน รพ.	3	3.7	7. ลดภาระงานที่ซ้ำซ้อน	1	1.5
8. PCU รับผิดชอบประชากรเกินมาตรฐานกำหนด	1	1.2	8. กำหนดรูปแบบและมาตรฐาน PCU ให้ชัดเจน	9	13.6
9. การประเมินผลงานใน PCU ขาดความยุติธรรม	1	1.2	9. พิจารณาความดีความชอบให้ยุติธรรม	2	3.0
			10. ควรเพิ่มขวัญและกำลังใจให้ জন. ใน PCU	17	25.8
			11. ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับผู้ปฏิบัติงานใน PCU	8	12.2
			12. ควรเน้นงานส่งเสริมสุขภาพมากกว่างานรักษาพยาบาล	1	1.5

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรค	จำนวน	ร้อยละ	ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
ด้านผู้รับบริการ (n = 18)					
1. ประชาชนขาดความร่วมมือด้านการส่งเสริมสุขภาพ	9	50	ไม่มี		
2. ประชาชนพึ่งพาระบบบริการสุขภาพเกินความจำเป็น	6	33.3	ด้านผู้ปฏิบัติงาน		
3. ประชาชนเรียกร้องสิทธิเกินความจำเป็น	3	16.7	1. เพิ่มบุคลากรให้เพียงพอ	21	61.8
ด้านผู้ปฏิบัติงาน (n = 60)					
1. บุคลากรไม่เพียงพอ	55	91.7	2. ควรมีพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชนในทุก PCU	9	26.4
2. ขาดทักษะด้านการปฏิบัติงาน	4	6.7	3. ควรรีศึกษาปัญหาที่แท้จริงของชุมชน ไม่คิดปัญหาให้ชุมชน	2	5.9
3. พยาบาลวิชาชีพขาดการมีส่วนร่วมกำหนดการปฏิบัติงานในชุมชน	1	1.6	4. ควรคัดเลือกผู้มีใจรักงานมาปฏิบัติงานใน PCU	2	5.9

จากตารางที่ 10 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาของพยาบาลวิชาชีพในหน่วยบริการระดับปฐมภูมิเขตภาคตะวันออก โดยแบ่งเป็นรายค้ำดังนี้

1. ด้านการบริหารงาน พบว่าปัญหาและอุปสรรคที่กลุ่มตัวอย่างพบคือ การได้รับงบประมาณล่าช้า หรือไม่เพียงพอคิดเป็นร้อยละ 30.5 กลุ่มตัวอย่างเสนอแนะแนวทางแก้ไขคือ เพิ่มงบประมาณให้เพียงพอและเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 16.7 รองลงมาคือ เกิดความขัดแย้งระหว่างพยาบาลกับเจ้าหน้าที่ในหน่วยบริการระดับปฐมภูมิ คิดเป็นร้อยละ 17.0 แนวทางแก้ไขคือ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในหน่วยบริการระดับปฐมภูมิควรมาจากหน่วยงานเดียวกันคิดเป็นร้อยละ 4.5 สำหรับข้อเสนอแนะที่กลุ่มตัวอย่างได้เสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหามากที่สุดคือ ควรเพิ่มขวัญและกำลังใจให้ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยบริการระดับปฐมภูมิ คิดเป็นร้อยละ 61.8
2. ด้านผู้รับบริการพบว่าปัญหาและอุปสรรคที่กลุ่มตัวอย่างพบคือ ประชาชนขาดความร่วมมือด้านการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมาคือ ประชาชนพึ่งพาระบบบริการสุขภาพมากเกินไป คิดเป็นร้อยละ 33.3 สำหรับข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขกลุ่มตัวอย่างไม่ได้นำเสนอไว้
3. ด้านผู้ปฏิบัติงาน พบว่าปัญหาและอุปสรรคที่กลุ่มตัวอย่างพบคือ การมีจำนวนบุคลากรไม่เพียงพอคิดเป็นร้อยละ 91.7 กลุ่มตัวอย่างได้เสนอแนะแนวทางแก้ไขคือ เพิ่มจำนวนบุคลากรให้เพียงพอและเหมาะสมคิดเป็นร้อยละ 61.8 รองลงมาคือ การขาดทักษะในการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่างคิดเป็นร้อยละ 6.7 แนวทางแก้ไขที่กลุ่มตัวอย่างเสนอแนะคือ ควรมีพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชนปฏิบัติงาน ในทุกหน่วยบริการระดับปฐมภูมิ